

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. ■ Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona. Előfizetési ár egy hónapra 35000K

NAPIRENDEN

NAGY VENDÉGET FOGAD DEBRECEN HOLNAP. Nagybányai Horthy Miklóst, a csonka ország kormányzóját; Lünnepe lesz a nap, midőn a különvonal elhozza a nagy magyar városba az ország jelenlegi Lál. lamfőjét, díszes udvari tiszttel együtt. A higgadt, dolgos, a maguk s a köz dolgában becsületes polgárok ezrei ott vannak ezen az ünnepélyes alkalmán és szívvel-lélekkel kifejezik magyaros vonásgazait. Ez a látogatás nem politikai esemény. — Ityen magyarázatokat ne fűzzön senki a vdr naphoz, midőn zászlócsúcsba öltözik a város és szeretettel telnek meg a becsületes srégek. A béhéden és megértésben élő polgári társadalom ünneplőbe öltözik e napra és az egész Debrecen a maga vendégének tekintti a kormányzót és elé fog járulni, hogy bensőséges érzéseit őszinte szavakkal tolmácsolja. A délután fél órában ott lesz a város minden vendéke és nagy polgára és az ünnepélyes beszédet a nagyi arató, egy-egy szóval fogják leírni a nagy ünnepély. Nagybányai Horthy Miklós kormányzó a legnagyobb és legmagyarabb vidéki városban érkezik jól magát és látta azt, hogy itt nemcsak a múltban, hanem a jelenben is egybeforva munkálkodik a polgárság a legszentebb közigyekben. Érezze, látssa a kormányzó, hogy a béke magvai között nem kelt ki a konkóly, — hogy Debrecen a magyar nemzetnek minden rétegeire kívánatos erények városa, a munka, becsület és türelem vára, ahonnan nem a romlás, de a győgyülés ereje árad saét a megmaradt országra.

MAC DONALD MUNKÁS KORMÁNYA LEMONDOTT, hogy helyét átadja a konzervatívoknak. Tudvalevő, hogy a rendszerátvétel a legutóbbi választásokból folytak, mely a konzervatívoknak adott domináló többséget. Erdemes elgondolkozni az angol rendszerátvételén s érdekes látni, hogy az angol nép mint heresi más és más pártok után azoknak a problémáknak a megoldását, amelyek az angol világbirodalom vitális külső belpolitikai érdekeit képviselik. Mac Donald kormánya dacára a bulásnak emelt fővel s bizonyos megelégedettség érzésével távoztak a küldötteről. Az angol külpolitikának oly trány adott, amellyel megoldhatókká váltak bizonyos égető kérdések, elsősorban Németország problémája. — Hogy a konzervatív párt mennyiben fogja magáévá tenni a munkáspárti kormány külpolitikáját még nem tudhatjuk, de az előjelek azt mutatják, hogy ettől a politikától nem szándékozik nagy mértékben eltérni, sőt talán az sínos kiadóra, hogy Baldwin csak ennek az új külpolitikai iránynak a megindítása kedvéért segítette kormányra Mac Donald-ot, amelynek szükségességét 3 maga is belátta, de régebbi magatartása és nyilatkozatai alapján nem kezdeményezhette. E sejtés nem minden alap nélküli s ebben az esetben

Magyarország szempontjából nem hisszük, hogy hátránnyal fog járni ez a változás, annál is kevésbé, mert hiszen a konzervatív kormány volt az, amely a magyar kölcson ügye iránt oly nagy jóakaratot tanusított.

Első jelentés az amerikai elnökválasztásról.

Newyorkból jelentik: Kedden kezdődött meg az Egyesült Államokban az elnökválasztás. Estig csupán Canzas öt kerületből érkezett jelentés a választás eredményéről. Az ottani öt kerületben így osztottak meg a szavazatot:

Coolidge 275,

Dawes 98,

La Folette 55.

Coolidge az amerikai konzervatív pártoknak a jelöltje és valószínű, hogy ő lesz a győztes a küzdelemben.

MacDonald lemondott.

Az angol király Baldwinat bizta meg a kormányalakítással.

Londonból jelentik: MacDonald a munkáspárti kormány nevében ma este 6 órakor jelentette be lemondását a királynak. A király válaszában egy óra hosszat tartott. Baldwin, a konzervatívok vezéré, ki este 7 órakor érkezett meg audenciára, a király megbizta az új kormány megalkotásával.

Bizalmat szavaztak a francia kormánynak.

Párisból jelentik: A kamara mai ülésén a napirendi vita során a Herriot kormánynak 410 szavazattal 171 ellenében bizalmat szavaztak.

Bethlen miniszterelnök fontos kijelentései a választói jogról, a költségvetésről, a házaszályrevízióról.

Kész záros határidőn belül betérjeszteni a választói jogról szóló javaslatot. — A bizottság elfogadta a házaszályrevíziót.

Budapestről jelentik: A házaszályrevíziós bizottság kedd délután folytatta tárgyalásait. Ugron Gabor kifejté, hogy nem hiva a képviselők kizárásának, inkább a pénzbüntetést ajánlja.

Erdélyi Aladár kifejté, hogy ez nem volna célravezető, mert hisz a pénzbüntetést más is kifizethetné.

Östör József elfogadja a javaslatot. Hibáztatja a sajtót, mely a botrányoknak hasábokat szentel, a szakszertű felszólalásokat pedig néhány sorban inézi el.

Lovász János kifogásolja a parlamentben meghonosodott hangot, amely annyira eldurvult, hogy önértzetes ember ma-holnap nem miniszterségre, de még képviselőségre sem fog vállalkozni.

Dabasi Halász Móríc elfogadja az előadói tervezetet, amelynek egyes rendelkezéseit még enyhéknak is tartja.

Gál Gaszton kijelenti, hogy szükségessé tartja a házaszályrevíziót, de nem hajlandó tovább menni anél, ami okvetlenül szükséges. Hozzájárul ahoz, hogy a költségvetést és az indemnitást záros határidő alatt

elintézzék, de súlyt helyez arra, hogy a szólásszabadság a maga tisztaságában megóvassék. Szerinte minden el lehet érni, ha az 1918. évi házaszályokat fogadják el. Elfogadhatatlanak tartja az előadói javaslatot, amely megteremti a klotür minden fajtaját. Kijelenti, hogy ha a javaslatot eredeti formájában fentartják, úgy nem hajlandó a bizottság további tárgyalásain részt venni.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt ezután az elhangzott felszólalásokra:

Hivatkozik multkori beszédére és hangsúlyozza, hogy a bizottság előtt fekvő tervezet tulajdonképpen előadói javaslat, amelynek célját helyesli és elfogadja, de a részletekre vonatkozólag hajlandó a jót a jobbal felcserélni és ha konkrét indítványokat hoznak fel, azokat szívesen teszi megfontolás tárgyává. — Szükségessé tartja a durvahangu személyeskedések és botrányok kiküszöbölését, a parlament munkaképességének feltétlen biztosítását és az interpellációs jog szabályozását. Egyetlen kormány sem vállalhat felelősséget olyan esetben, amikor sohasem tud-

hatja, milyen hosszú ideig fog a parlamenti tárgyalása tartani a betérjesztett javaslatoknak. Ezután ráér, Gál Gaszton kifogásaira, aki kifogásolta, hogy a politikai államtitkárok válaszolhassanak az elhangzott interpellációkra. Rámutat az angol példára, ahol ez régi szokás.

Ami az obstrukció kérdését illeti, kijelenti, hogy az obstrukció a magyar parlamentben mindig, mint fényvető fegyver jelentkezett, amelyről lassanként az a vélemény fejlődött ki, hogy az legális. Eddig csak a szélsőségek jutottak szóhoz és élveztek ennek nagy propagandisztikus előnyét. A szólásszabadságot a Ház ama tagjai részére is biztosítani kell, akik igazán szakszertien szólnak a sajtóhoz. A külföldi parlamentben nem az egyének, hanem a pártok kijelölt két-három szóokának felszólalása után következik be a döntés. Ide kell jutnia a magyar parlamentnek is.

A miniszterelnök ezután megkérdezte, hogy eddig miért nem volt többégyes a betérjesztett költségvetés elfogadása. A pártok megválaszolták a kérdést, hogy az egyes pártok a költségvetés elfogadásával, a menekülték betérjesztésével, a költségvetés egyes tételei maról holnapra iluzóriszá váltak.

Ügy, hogy egy ilyen költségvetést megszavaztatni nehezebb lett volna.

A választójog szempontjából kijelenti, hogy a választójogot törvény útján kívánja rendezni és a tekintetben, hogy

mikor mutatja be, még tanácsot is kész elfogadni.

Amennyiben a házaszályról szóló javaslatot elfogadják, úgy a kormány a költségvetés és bizonyos jelentéktelenebb javaslatok letárgyalása után

rogtón a választójogi javaslatra tér át.

(Helyeslés.) Természetes, hogy soha a tekintetben, hogy milyen lesz a javaslat tartalma, obligót nem vállalhat.

Hogy milyen legyen a javaslat tartalma, azt senki sem irhatja elő, ez a kormány meggyszabadságától függ.

Az interpellációs jogra úttörő-kijelenti, hogy sokan hivatkoznak a kivételes hatalomra, amely a sajtójog és a gyűlékezési jog terén megvan. Kijelenti, hogy a kivételes hatalomnak a gyakorlása

ma már ódtum és kellemtelenség a kormánynak néve.

A büntető novella letárgyalása után ug hisz, hogy ezt a kérdést is sikerül levenni a napirendről.

A bizottság ezután a javaslatot általánosságban, részletes tárgyalás utójául elfogadta.

Hegyeshalmy beteg szállítására Budapestre a konferenciáról.

Budapest, nov. 5. Hegyeshalmy Lajos több nemzetgyűlési képviselővel kiutazott Párisba, hogy résztvegyen az interparlamentáris konferencia tanácskozásán. Őt akart azonban olyan súlyosan megbetegedni, hogy háláéktalanul vissza kellett szállítani Budapestre.

A nemzetgyűlés keddi ülését Nagyatádi Szabó emlékének szentelték.

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mai ülését, amely teljesen nagyatádi Szabó István emlékének volt szentelve, tízenöt óra előtt néhány percvel nyitotta meg Szelecsényi Béla elnök. A képviselők, akik a gyász felül javarészt sötét ruhában jelentek meg az ülésen, felállva hallgatták meg az elnök kegyeletos szavait, amelyekkel nagyatádi Szabó Istvánt szentelték.

— Mély fájdalommal teljesitem — mondotta az elnök — azt a szomorú kötelességet, hogy erről a helyről bejelentsem újabb nagy veszteségünket Szabó István nemzetgyűlési képviselő, volt földművelésügyi miniszter elhunytát. Váratlanul ragadta ki a halál családja köréből, a melyben a munkától és izgalmtól fáradt lelkű férk rövid pihenőt keresett. Fényes karrierjében megindító, de egészében véve harmónikus, szép és tanulságos életútja áll előttünk, a föld egyszerű gyarmeké, aki tisztán önjerejéből emelkedik egy agrár állam földművelésügyi miniszterének állásába és a közélet legjelentékenyebb vezértényezőjévé. — Almférfini kvalitásából lett kivánok kiemelni: egyik az, hogy

a föld népéből kiinduló és a föld népért való szociális munkának szentelt közéleti tevékenysége a

magá egyenes útján mindig ellen-szerevel fordult el a népszerevélyekre való appellációs utszéli fegyverrel.

s pályájának hatalmas lendületét, váratlan népszerűségét tisztán ideális eszközökkel tudta elérni, pillanatra sem szakadva el attól a hazai talajtól, amelyben egyénisége és politikája gyökeredzett.

— Ez az államférfini mérséklet irányította mindig elhatározását, békés irunkában és heves harcokban egyaránt ereje fogytáig. Hazájának, nemzetének és népének hű fia és szolgája maradt közéleti működésnek minden fázisában, ellenzéken és kormányon egyaránt.

Megmaradt a nép egyszerű, igénytelen fiának, nem szédült meg sem a népszerűség verőfényében, sem a hatalom magaslatán, amelynek utja az ő számára sem volt tövistelen.

A temetés alkalmából tett intézkedéseket a nemzetgyűlés helyesléssel fogadta, nagyatádi Szabó István emléket fegyverkönyvben örökítette meg és hozzájárult az elnök napirendi indítványához, amely szerint a mai ülés a gyásznak marad szentelve s a mára kitűzött napirend a holnapi ülésen lesz érvényben.

Az ülés 12 óra 10 perckor végződött

Tegnap 50 milliárd elhelyeztetlenül maradt a pénzpiacon.

Budapestről jelentik: A pénzpiacon ma olyan nagy arany kínálat mutatkozott, amilyenre hónapok óta nem volt példa, a bankok hiába kínálták a pénzt, de nem vette igénybe senki. Azok az ügynökök, akik a pénzpiacon dolgoznak, az elhelyeztetlenül maradt tőkék összegét 50 milliárdra becsülik.

A kisgazdák bent maradnak a kormánypártnban.

Mayer János szerint még egy Nagyatádi nincs

Budapest, november 4. A kisgazda képviselők mindnyájan egyet értenek abban, hogy a kormánypárt keretében megmaradnak és mindenkor szavazás érdekeit fogják magukra nézve döntőnek tekinteni, távol tartva magukat minden egyéni érdektől. Az a vélemény alakult ki, hogy e pillanatban nem döntenek nagyatádi Szabó örökének átvételéről, mert mint Mayer János mondotta, — még egy Nagyatádi nincs, vagy ha van, még nem ismerjük.

Alkélnt határoztak tehát, hogy a kormány és a kisgazda csoport közti kapcsol megerősítését és fenn tartását külön beleszéli meg. Erre már ma alkalmuk nyílik a kisgazda képviselőknek, ugyanis

mindnyájan vacsorára hivatalosak Csontos Imre képviselőhöz, aki ezidőszent Karcagon van.

Ezt az együttléte felhasználik arra — hogy kijelöljék maguk között azt a képviselőt, aki a kormány és a kisgazdák között az állandó érintkezést fenn fogja tartani. Benczés János és Szabó Sándor a sajtó képviselői előtt kijelentették, hogy az egységes párt kisgazda tagjait

teljes mértékben meggyuglatták a miniszterelnök kijelentései.

A kisgazda képviselők körében egyöntetű a felfogás a párt egységének megóvása tekintetében s abban, hogy mindaddig, amíg a kormány a mostani alapon áll és a nagyatádi Szabóval létesített megállapodásokat fontosnak végrehajtja,

a kormányt támogatni fogják.

Bethlen István gróf miniszterelnök a nemzetgyűlés mai ülése után megához kérte a kisgazda képviselőket és közölte velük, hogy a pro-

gram és a pontok, amelyekben nagyatádi Szabóval megállapodott, semmiben sem szenvedtek változást.

A kisgazda képviselőket láthatólag megnyugtatta és kellemesen érintette a miniszterelnök kijelentése.

Ez alkalommal megalakították a nagyatádi Szabó István síremlék-bizottságot is. Együttal ívet is fektettek fel, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök egy millió koronát adományozott a síremlék felállításának céljára. Eddig több egymillió és 500.000 koronás adakozások történtek.

Nem tárgyalunk újabb kölcsönről.

Budapest, nov. 4. Az egyik esti lap azt a hírt hozta, hogy a Nemzeti Bank elnöke a múlt hetekben Londonban járt, hogy a Bank of England elnökével uabb, a magyar közgazdaság céljára nyújtandó kölcsönről tárgyaljon, továbbá, hogy Mr. Sietman a Nemzeti Bank tanácsadója egyelőre ellenzi az újabb népszerevélyi kölcsön tervét és hogy a főbiztos még nem foglalt állást ebben a kérdésben.

Illetékes helyen felkérték a MTI-t annak a közlésére, hogy az egész hírek egyáltalán mincsem semmi alapja. A Nemzeti Bank elnöke kizárólag a Nemzeti Bankot közvetlenül érdeklő ügyekben járt Londonban. Ott tartózkodása folytatása volt azoknak a tárgyalásoknak, amelyek június 1-én megindultak és már akkor megállapodás jött létre, hogy a Nemzeti Bank elnöke a hónap folyamán fog újra Londonba menni.

A Mefhosz felszólította a soproni diákokat, hogy a dékánok neveit írják alá.

Sopron, nov. 4. A soproni főiskola ismert ügye ma van a krízis tetőpontjában. Minthogy a főiskolai hallgatók nem hajlandók a két zsidó vallású hallgatóval előadásra járni, sőt határozottan követelik azoknak kifejezett eltávolítását a főiskolából, így szinte bizonyosnak mondható, hogy ebben a félévben a soproni főiskolán már nem lesz előadás.

Budapest, nov. 4. A MEFHOSZ és a Turul Főiskolai Diákszerevély megállapodtak abban, hogy egy-egy vezetőjüket elküldik Sopronba az erdészeti és bányászati főiskola diákszághoz.

A kiküldötteknek az a megbízatásuk, hogy szólítsák fel az ifjúságot a leghatározottabb formában, hogy a dékán nyilatkozatot írják alá.

A MEFHOSZ képviselője — Pásint Ödön, a Turul képviselőjével együtt az éjszaka folyamán elutazott Sopronba.

A MEFHOSZ egyébként a következő felhívást küldötte Sopronba a bányászati és erdészeti főiskola ifjúságának:

Ujabb részletek az egyedi gyilkosság másáról.

A gyilkos vő apósának Egyedet mutatta a térképen és közben agyonlőtte.

Mint már jelentettük, Veszprémben Bácsi Géza gazdasz agyonlőtte apósát, Angeli Márton földbirtokost, mert az após nem támogatta kellő mértékben állását. Egy térképet mutatott Bácsi Angelinek és mialatt az öreg a térképet nézte huzta elő a revolvert és lötte halántékán apósát.

Ebéd után azt mondotta Bácsi Angelinek, hogy ajánlatot kapott valahonnan gazdasági állásra, majd mindjárt meg is mutatja a térképen, honnan. Erre elővette Sopron és környékének térképét, rámutatott nagy komolyan Egyed kére, amelynek neve vastagon kék ceruzával alá volt húzva.

Angeli kíváncsian nézte a térképet. — Egyedről?

Többet nem mondhatott, mert akkorára már eldördült Bácsi hét s feles Brownáján.

Angeliné kétségbeesetten kiáltott fel:

— Mit csinálsz, te gazember? Bácsi odafordult és anyósára süfötte a revolvert. A golyó nem talált. Anyósra reá akart rohanni. Bácsi kétszer körülfutott az asztal mellett, aztán hirtelen újra szembe fordult az anyósával.

elkezdte az asszony haját cibálni és a fegyver agyával ütlegelni.

Az asszony riadtan kiáltott segítségért. Végre berohant a szobába Bácsi felesége.

— Mit csinálsz Géza, az Istenért? — ttámadt férjére, aztán megfogta s kivonszolta a szobából.

Közben Angeli Márton ott állt, eszméletét veszítve, vörző fejjel a széken. Eppen, mikor Bácsiné berohant, elvesztette egyensúlyát és lezuhant a földre. Még élt, de senki sem sietett segítségére. Mikor Bácsit felesége ki vezette a szobából, Angeliné még akkor sem mehetett férjéhez, mert attól tartott, hogy veje újra be talál jönni. Az ajtóhoz állott az asszony s hangos kiáltással igyekezett valahonnan segítséget szerezni. Bácsi halotta kint a segélykiáltásokat.

Újra feldühödött és még mielőtt felesége megakadályozhatta volna, újra be akart rohanni a szobába. Angeliné idejekorán észrevette, hogy veje mire készül és még az utolsó pillanatban be tudta húzni a szoba ajtaját.

A gyilkos még a zárt ajtón át is viaskodott, míg az elősiető rokonok meg nem fékeztek.

„A fegyelem az egyik legfontosabb alapfeltétele annak, hogy együtt dolgozhassunk közös céljainkért. Ép ezért a leghatározottabban felkérlek benneteket a MEFHOSZ elnöksége nevében, hogy az egyetemi ifjúság érdekeit szem előtt tartva

haladéktalanul írjátok alá a dékán urak által felfektetett íveket. A töletek kezdeményezett megmozdulásunk elérte célját. Nagyszerű ösz szefogástok az egész magyarság előtt szimpátiát keltett, amit azonban minden téren elvesztünk, ha most nem viselkedtek fegyelmekkel és nem követitek utasításainkat.

Ez utóbbi esetben nem állna módunkban, hogy ügyesen magunkévé téve, azt sikeresen képviselhesük.

mint ahogy tehetnének akkor, ha Ti most velünk egyetértőleg cselekedtetek. Hiszem, hogy intencióimat megértitek és átértitek azt, hogy mindnyájunk javáról van szó.

Budapest, 1924. nov. 9. Bajtársi szeretettel: vitéz Oldh Béla a szerevély elnöke, dr. Agh János a szerevély főtitkára.

Angeliné elájult, vérzett, alig tudták magához téríteni. Jó negyedóra mulott ekkor mátt el a gyilkosság elkövetése óta és csak ekkor jutottak hozzá, hogy Angeli Mártonnal is törődjenek. Angeli Márton ekkor már halott volt.

Bácsi pedig felhasználta az alkalmat, hogy mindenki anyósa és apósa körül foglalatokodjék, elrohant hazulról. Futva haladt a veszprémi utcákban a rendőrségre, kezében vitte a revolvert. A rendőrségnek odaállott Szücs főörzsörmeister elé és líhegve mondta:

— Agyonlöttem az apósomat.

A megindult nyomozás nagyon sok érdekes részletet derített ki. A tanvallomásokból megállapították, hogy az egyedi gyilkosság óta

Bácsi több ízben említette feleségének, hogy ő is megölt apósdát.

Tíz nappal ezelőtt feleségével Angeliké kertjében sétálgatott. Arról kezdett beszélni feleségének, hogy a világháborúban mennyi gyilkosságot követtek el az emberek. Aztán Froreichra terelte a szót.

Milyen könnyen juthatnánk mi is vagyonhoz. Az egész csak pillanatra műve lenne — így beszélt Bácsi az asszonynak. — Ön hirtelen agyonlöttem az öreget, aztán magamat, te pedig itt a gyerekekkel öröklölnöd a vagyont. Egyszerre jó módba jutnátok, férjhez is mehetnél. Van egy jó barátom, aki tudom, hogy elvonna.

Froreich tette nemcsak Bácsi fantáziáját foglalkoztatta, hanem Angeli Mártont is meggya nyugodni. Sokat beszélt az egyedi gyilkosságról és alig pár napja, hogy a veszprémi állatorvosnak ezt mondta:

Ugy érzem, az én vejem is úgy fog végezni velem, mint Froreich Egyedi Árturral.

A gyilkos vőt különben ma reggel átszállították a veszprémi királyi ügyészség fogházába. Apósa féderes hintóján tette meg az utat a rendőrségtől az ügyészségig.

Tanulólanyn

felvez lapunk nyomdaja

Város-ut a 5. szám.

Kik mennek a kormányzó elé oszítörtökön Debreczenben?

A küldöttségek sorrendje.

Hörthly Miklós kormányzó csütörtöki, debreceni látogatására már minden elő van készítve. Alább közöljük azoknak a küldöttségeknek a névsorát, melyek a kormányzó elé járulnak:

A tiszántuli ref. egyházkerület, a debreceni ref. kollégium, a debreceni ref. egyház nevében gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnok.

A debreceni róm. katolikus egyház nevében dr. Lindenberger János prépost.

A debreceni gör. katolikus egyház nevében Papp Gyula, szentszéki tanácsos, plébanos.

A debreceni ág. ev. egyház nevében Farkas Győző lelkes.

A debreceni unitárius egyház nevében Löwffy Jenő főerdőtanácsos.

A debreceni aut. izr. hitközség nevében dr. Fejér Ferenc hitközségi elnök.

A debreceni orth. izr. hitközség nevében Blass Ede hitközségi elnök.

Debrecen város törvényhatósága s tisztviselőikara nevében dr. Magoss György polgármester.

Hajdúvármegye törvényhatósága s tisztikara nevében Pákozdy Sándor alispán.

A debreceni kir. ítélőtábla és a területéhez tartozó törvényszékek és járásbírók nevében dr. Perjéssy Mihály táblai tanácselnök.

A debreceni kir. főügyészség és az alá tartozó ügyészségek nevében Átányi József kir. főügyész.

A debreceni kir. pénzügyigazgatóság és az alá rendelt hivatalok, — továbbá a pénzügyminisztérium alá tartozó hivatalok nevében Láncoz Gyula miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató.

A debreceni gazdasági akadémia nevében dr. Varga Kálmán, gazdasági akadémiai igazgató.

A debreceni m. kir. postaigazgatóság nevében dr. Szabó Domokos postaigazgató.

A debreceni kir. tankerületi főigazgatóság nevében Ady Lajos főigazgató.

A debreceni MÁV üzletvezetőség nevében Balázs Károly üzletvezető.

A debreceni kir. tanfelügyelőség nevében Vasady Lajos kir. tanfelügy.

A debreceni MÁV gépjávitó műhely tisztikara nevében Kabay Gy. főfelügyelő.

A debreceni kir. közjegyzői kamara nevében elnöke: dr. Galánffy János kir. közjegyző.

A debreceni ügyvédi kamara nevében dr. Hegedüs Jenő ügyvéd.

A debreceni ipar és kereskedelem nevében Szentkirályi Tivadar kamarai elnök.

A debreceni kerületi mezőgazdasági kamara nevében dr. Czeglédy Mihály kamarai elnök.

A debreceni ipartestület nevében Varjassy Imre.

A Csokonai kör nevében dr. Körössy Kálmán elnök.

A debreceni Arany János társaság és a Keresztény Nemzeti Liga debreceni csoportja nevében dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár.

A Magyar Vöröskereszt Egylet debreceni választmánya nevében dr. Petzkó-Szokolay Ernő elnök.

A Nyukosz debreceni csoportja nevében Wolff János tábornok.

Az orsz. ref. Tanáregylet nevében Dóczy Imre egyházkerületi közpiskolai felügyelő.

Az országos Középiskolai Tanáregylet debreceni köre nevében dr. Bessenyei Lajos elnök.

A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége debreceni osztálya nevében Körbély József kormánytanácsos.

A KANSZ debreceni fiókja nevében Banovits László MÁV főfelügy.

A debreceni Uri Kaszinó nevében Jármay Tamás elnök.

A Debreceni Jogász és Tisztviselő Kör nevében Tóth Aurél nyug. kuriai bíró.

A debreceni Kereskedelmi Csarnok nevében Kernhoffer József kincstári főtanácsos.

A debreceni Gazdasági Egyesület nevében Polgári István alelnök.

A debreceni Polgári és Gazda-kör nevében Balogh István elnök.

A MANSZ debreceni csoportja nevében Fráter Erzsébet díszelnök.

A debreceni Jótékony Nőegylet nevében Sass Béláné alelnök.

A debreceni Kálvinisták Templom Egyesülete nevében Kocz Aurélné elnök.

A debreceni Székely Társaság nevében dr. Darkó Jenő egyet. tanár.

Az ÉME debreceni csoportja nevében dr. Szathmáry István elnök.

A Baross Szövetség debreceni fiókja nevében dr. Kertész István eln.

A Magyar Cserkész Szövetség debreceni kerülete nevében Krámer Gy. elnök.

A Debreceni Kékek Klubja nevében dr. Szilágyi Béla alelnök.

A MÁV gépjávitó műhelyi asszonyok nevében Kabay Györgyné.

A MÁV gépjávitó műhely munkásai nevében Ferkó Gyula műhelyi kárpitós.

A debreceni Hangya nevében dr. Lindenberger János prépost.

A Debreceni Egyetemi Ifjuság nevében vitéz Bársághy György.

Tóth Aurél nyug. kuriai bíró, — mint a kormányzó ur iskolatársa

A gyermekklinika felavatásán a nagyközönség is részt vehet.

A kormányzó látogatása alkalmával a felavatandó Gyermekklinikán — ott, ahol az avatási ünnep le fog folyni — a fogadást előkészítő bizottság a nagyközönség számára is biztosított helyet.

Ugyancsak helyet biztosítottak a hölgyközönség számára a város-házán, a közzgyűlési terem karzatán.

Ezekre a helyekre a rendezőség jegyeket bocsátott ki. A jegyekért dr. Vargha Elemér tb. főjegyzőnél lehet jelentkezni. Az egyetemi Gyermek-klinikának felavatása idejében a közönség kényelmére közvetlen villamos járatok lesznek.

Két kerületben lesz választás.

Budapestről jelentik: Két kerület fog mostanában képviselőt választani, mindkét kerület képviselőjének elhunytá folytán. Az egyik a miskolci kerület. Tarnay Gyula volt munkapárti főispán Budapestre érkezett és a képviselőházban hosszasan tanácskozott Rakovszky Iván belügyminiszterrel. Tarnay vagy egységspárti vagy pártönkivüli programmal lép fel a miskolci kerületben. Kormánypárti részről még jelölni szeretnék Bud János minisztert is. Bud azonban vonakodik mandátumot vállalni.

A másik Nagyatádi kerülete. A kormánypárt hivatalos jelöltje itt Sárközy György somogy megyei főispán lesz, de ugyancsak egységspárti programmal fellép még Farkas Béla földművelésügyi minisztériumi osztálytanácsos, Nagyatádi volt titkára is. A fajvédőknek is lesz jelöltjük Bognay Jenő kaposvári árvaszéki elnök személyében.

Magas fizetéssel és jutalékkal Ujságkezesítők és elárusítók

felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel és jutalékkal Ujságkezesítők és elárusítók felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel és jutalékkal Ujságkezesítők és elárusítók felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel és jutalékkal Ujságkezesítők és elárusítók felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel és jutalékkal Ujságkezesítők és elárusítók felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel és jutalékkal Ujságkezesítők és elárusítók felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel és jutalékkal Ujságkezesítők és elárusítók felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Rendkívüli segély címén két havi fizetést kérnek a köztisztviselők

Mi lesz a vasuti jegykedvezményel.

Budapest, nov. 4. Már beszámeltünk azokról a tárgyalásokról, amelyek a kormány és a köztisztviselői érdekesportok között folynak egyrészt a fizetési előlegek dolgában, másrészt pedig a vasuti kedvezmények visszaállítása érdekében. — Ez ügyben kérdést intéztünk Javorniczky Jenő dr.-hoz, a Kansz. főtitkárhoz, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Tegnap kezdődtek meg azok a tárgyalások a pénzügyminisztériumban, amelyek a tisztviselő kérdést, illetőleg a tisztviselők bajainak sürgős rendezését célozzák.

"Pillanatnyi segítség címén egy-két havi fizetési előleget kívánnak a közszolgálati alkalmazottak.

Másik kérésük a vasuti kedvezmény-

re vonatkozik, erről csak akkor lehet beszélni, ha az illetményeket megfelelő arányban felemelték. A vasuti kedvezményekről szóló rendelet rendszeresen októberben szokott megjelenni és mint értesülünk, sürgetésünkre épen ma tartanak anketát a kereskedelemügyi minisztériumban, melyen dönteni fognak a rendelet kibocsátás ügyében.

A KANSZ. legutóbb azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a kormányzat bocsásson elő a közalkalmazottak rendelkezésére. A kérelmet a kormány teljesítette és önköltségi áron alul a piaci áraknál körülbelül 40 százalékkal olcsóbban mintegy 150 ezer méter ruhaszövetet és megfelelő bélesanyagot bocsátott a közszolgálati alkalmazottak rendelkezésére.

Óriási áradás a Majna mellett.

Évtizedek óta nem volt ilyen árú. — Több nagy város viz alatt áll.

Kölnből jelentik: Az árú olyan nagy méreteket öltött, amelyre évtizedek óta nem volt példa. A kikötők és raktárak teljesen víz alatt állnak. A nagy víztömeg már a belváros kezdetéig hatolt. Sok ház minden összeköttetéstől el van vágva.

A nagy Rajna-hídon a kíváncsiak csrei tolonganak. A többi Rajnamenti városban szintén rosszabbodott a helyzet.

Duisburgban a régi város teljesen víz alatt áll.

Különösen nagy mértékben szenved az árviztől Mosel vidéke. Számos kisebb helység teljesen víz alatt áll.

Bernkastellnél a Mosel vasuti síneit az ár két méternyi magasságban

öntötte el. Még veszedelmesebbé tette a helyzetet az, hogy az elmúlt éjszaka a város alatt elhúzódoó hegyi patak kitört a föld színére.

A kis patak kitörése annyira megnövelte az árt, hogy a rohamosan növekedő árviztől veszélyeztetett lakosság csupán csak az életét meentette meg.

A Majna-völgy az áradás következtében hatalmas tövű változott át. Majna-Frankfurtban a heves ár következtében igen sok ház összedőlt és a rohamos víz hatalmas szálfákat sodort magával.

A város telefon összeköttetése Berlinnel és a külfölddel megszakadt.

Hova kerüljön a harminckilencesek hősi emlékműve?

A volt harminckilencesek állásfoglalása.

A volt harminckilencesek bajtársi összefogását tegnap este tartotta meg az Angol királyné fehértermében hegyközszenzimrei Wolff János ny. tábornok vezetésével. A népes számban megjelent bajtársak barátságos hangulatban töltötték az időt s közben fontos kérdéseket beszéltek meg. Így hosszas vitát idézett elő a harminckilencesek tervezett hősi emlékműve. Az emlékmű eredeti tervét elvetette az e célra kiküldött bizottság s egy újabb emlékmű tervet fogadott el, melyet bemutáltak a bajtársi összefogotelen.

A nagy tetszéssel fogadott terv egy tízenegy méter magas obeliszket ábrázol, melynek csúcán a magyar korona van elhelyezve, a talapzaton az oszlop körül pedig négy har-

minckilencesek hőst ábrázoló szimbo-likus alak áll.

Az emlékmű felállítására tudvalevőleg a városi tanács a Simonyi-ut végén levő teret ajánlotta, melyet a bajtársi összefogottel szervezők vitával fogadott. Abban megegyeztek, hogy az összes felajánlott helyek közül a nagyérdemi megoldás a legjobb s így amellől foglaltak állást.

Az emlékmű tervének megváltoztatása miatt az emlékmű leleplezésének ideje kitolódott s az csak a jövő nyárra várható.

Hirdessen a „Debreczen“-ben!

Hirdessen a „Debreczen“-ben!

Hirdessen a „Debreczen“-ben!

Hirdessen a „Debreczen“-ben!

Hirdessen a „Debreczen“-ben!

Elsőrendű bevásárlási forrás
fűszer, bor és csemege árukban

Kontsek Géza

K. R.-T.

DEBRECEN

Főútlel: Kossuth-u. 15. Fiókútlel: Plac-u.22- 42.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

November 5: Hejehuja báró, operett, B bérlet.
 November 6: A bajadér, operette, C bérlet.
 November 7: Hejehuja báró, operette D bérlet.
 November 8: A Kreutzer sonata. — Színmű. Tisztviselő-est. B bérlet
 November 9 délután: Helyre asszony népszínmű. Mérsékelt helyárak. este: Hejehuja báró, operette. — Bérletszűnet.
 A Hszeltt bértek a bérlet beosztását pontosan figyeljék!

Hejehuja báró.

A dallamos béci zene, könnyed librettó nagy sikert hozott mindig Brahmér és Grünwaldnak. A Hejehuja báró felújítása szerencsés választás volt, mert a nagy múltu operett az elmúlt évek forró szép hangulatát varázsolta vissza. Az előadásban egységesen jól, kifogástalanul mozgalmassá és lendületeset adott az operett együttes. Kovács Terus Nusija érdekesen groteszk volt. Unger, Kovács és Szilágyi táncscetijét többször megújította a közönség. Gyöngyösy Mária, Károlyi Vilmos, Szigethy Andor, Markovits Andor, Hortobágyi Arthur, Halasiné és Sötét Balázs kiemelkedő játéka nagy mértékben előmozdította a teljes siker kialakulását.

A színházi iroda jelentései.

A legforróbb premére esti hangulatot varázsolja elő Hejehuja báró nemcsak a nézőtérén, hanem a színpadon is. Szűnni nem akaró tapsviharok között ismétlik meg a pompásabbnál-pompásabb táncszámokat és haragú kacajokat vált ki a pompás szövegnyelv.

A bajadér, Kálmán Imre gyönyörű operettje az elismert kiváló szereposztásban csütörtökön, Kóbor Irénnel a címszerepben.

Tengeri termelési szakkiállítás Debreczenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara folyó hó 15-18. napjain tartja Debreczenben a Megyeháza termelében Tengeri Termelési Szakkiállítását. A kiállítás értékes anyaga felöleli a kamara által folyó termelési évben rendezett tengeri termelési verseny eredményeit. A kiállítás részvételüket bejelentették az összes hazai tengeri termelési vállalkozó mezőgazdasági üzemek is, valamint értékes és hasznos kollekciókkal vesznek részt Tiszántúli Mezőgazdasági szakoktatási intézményei.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a tengeri termelési verseny kiállításának elbírálására hazánk legkiválóbb szakfőreit nyerte meg. A kiállítás megnyitási napjának folyó hó tizenötödikének délutánján pedig a Megyeháza nagytermében hazánk legkiválóbb tengeri nevesítői: Székács Elemér és Fleischmann Rudolf, valamint dr. Varga Eálmán és Erdély János dr. gépészmérnök gazdasági akadémiai tanárok fognak értékes szakelőadásokat tartani.

Középiskolát végzett fiataloknak

tanulóknak

lapunk nyomdájában felvételek.

Varga-utca 5. szám.

Nagy viharokba került Baltazár püspök hajója a tengeren.

Egy napi késedelemmel fognak kikötni az amerikai parton. Levelet írt a nyíltóceánról.

Az amerikai uton levő dr. Baltazár Dezső püspöktől napok óta semmi hír nem érkezett Debreczenbe. Legutóbb Párisból keltezett levelét hozta a posta, melyben utjának első részéről tudott csak családjának hírt adni. Tegnap végül egyszerre három levél érkezett a családjához a püspöktől. Október 18-án a cherbourgi, franciaországi kikötőből írt a hajóra szállás előtt. Október 20-án Southampton angol kikötőben időzött az „Aquitánia”, Baltazár püspök hajója. Októ-

ber 24-én pedig New-Foundlandból, az amerikai tengerpart közeléből küldött levelet, még pedig egy olyan postahajóval, amely a nyílt tengeren találkozott az Aquitánia-val és átvette a püspök levelét. Baltazár püspök azt írja, hogy úgy ó, mint a kísértetben levő Baja Mihály és László fia jól vannak és nem ártott meg nekik a hosszú és veszélyes utazás. A tengeren több napos nagy viharba került az Aquitánia és ezért egy napi késedelemmel fog az amerikai parton kikötni.

Nagy feladatok megvalósítását tűzte ki a közeljövőre a debreczeni ref. egyház.

Új épület a felsőbb leányiskola egyes tagozatainak. — Renováltatni fogják a templomokat. — Kölcsönt fog felvenni az egyház. — Az egyházi adó reformjavaslatát az egyházközségi gyűlés is elfogadta.

A debreczeni református egyházközség legközelebbi képviselője, az egyházközségi kögyűlés tegnap délután rendkívüli ülésben foglalkozott azaz a nevezetes adóreformmal, melyet a presbiterium legutóbbi ülésén magáévá tett.

Nagy József főgondnok elnököt a gyűlésen, aki bejelentette, hogy egyházi törvényeink értelmében a presbiterium után az egyházközség közvetlen képviselője is köteles határozni az adó ügyekben javasolt változások felől.

Ezután Juhász Nagy Sándor főjegyző ismertette az egyház helyzetét, mely a tervezett adóreform kerestülvételére készítette. Vázolta azokat a nagy feladatokat, amelyek a debreczeni ref. egyházra várnak. Nem anyagi vonatkozásnak ezek, de megvalósításuknak anyagi feltételeik vannak. A háboru után bekövetkezett gazdasági összeomlás által üttört sebek még se sem gyógyultak, már is újabb nagy feladatok előtt áll az egyház. Új alkotások várnak az egyházra. Mindenekelőtt szükséges, hogy az elmúlt nehéz időkben

megrongálódott és alaposan megújított templomok renováltassanak.

Szükségessé vált továbbá a felsőbb leányiskola egyes tagozatai részére új épület emelni, miután az intézmény épülete az újabb időkben felállított tagozatokkal annyira zsufolt lett, hogy a tanítás eredményét komolyan veszélyezteti.

Ez az intézmény ma már egy nagy leány-kollégium lett. Ebben az intézetben jelenleg 1500 növendék tanul hallatlan zsufoltágában.

Az építkezés nagy költségeket fog felemészteni, amit az egyház a maga erejéből aligha fog tudni előteremteni. Kölcsönre kell gondolni, amit az egyház lassu részletekben törlesztene le.

Aldozni kell a tanyai lelkeségek felállítására is. Új iskolák felállítására is nagy szükség van.

Szükséges, hogy ezeknek a nagy feladatoknak megvalósításához az egyház összeszedje minden erejét. A feladatok megvalósítására való előkészülést jelenti az adókérdés megoldása, mert ezáltal rendes anyagi helyzet lehet teremteni. Gyökeres változtatást nem jelent a reform, esu-

pán arányosabbá teszi a teherviselést.

Ezután Juhász Nagy Sándor ismerteti az adójavaslatot, melyről a presbiterium ülésével kapcsolatban már írtunk s melynek lényege tulajdonképpen az, hogy a javaslat az adózók jelentékeny részét képező kisemberek adóját leszállítja, ellenben a vagyonosokét feleméli.

Az előterjesztett javaslatához Mester Lajos szólott hozzá. Údvöeli az enyhésséget, most mikor rátér a progresszív adó behozatalára és így a kis emberek védelmére.

Kovács István tímármester a banki iskola ügyét teszi szóvá, amely már évek óta be van zárva nagy hátrányára a művelődés érdekeinek.

Juhász Nagy Sándor megnyugtató válasza után az elnök névszerűen szavazásra tette fel a kérdést. Ennek eredménye az lett, hogy a javaslatot egyhangulag elfogadta a kögyűlés.

Egy főmérnököt megölt a villamos áram.

Budapest, november 4. Menyhért Béla fővárosi főmérnök az Agteleki-utca 6. szám alatt levő elektromos transzformátor kamarában munka közben véletlenül megcsuszott és kezével megérintette a 10 ezer volt erősségű áramvezetékét. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

OLMOT

bármily mennyiségben vesz lapunk nyomdájára, Varga-utca 5.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás úgy minőség mint árak tekintetében

93 éve a közönség szolgálatában!!

KARDOS LÁSZLÓ

vászon, fehérnemű és kelengye üzlete DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 9. SZÁM.

Tisztviselők! Munkások!

A
HAJDUSÁGI
 férfiruhaház
PIACZ-U. 67.

7

OLCSÓ RUHANAPOT RENDEZ
 Szenzációsan leszállított árakkal

Október	31	November	5
November	1	"	6
"	3	"	7
"	4		

Hosszu fekete téli kabátok plusz bélessel **K 1.300.000**

Tartós férfi öltönyök **K 750.000**

Börkabátok barna és fekete **K 1.250.000**

Divat kabátok szörme bélessel **K 1.600.000**

Divat raglánok **K 850.000**

Divat csikos nadrágok **K 260.000**

Rövid téli kabát meleg bélessel **K 650.000**

Cégre tessék ügyelni!

Ezen árak csak a fent jelzett napokon érvényesek!

Hírek

Felhívás

Debreczen kereskedőhöz!

A 21. életévüket be nem töltött kereskedelmi alkalmazottak testnevelése ügyében folyó hó 5-én, szerdán délután egynegyed 7 órakor értekezletet tartunk a Társulat dísztermében. Az értekezleten jelen lesz a helybeli testnevelési tanács felügyelője is. Tisztelettel felkérjük városunk öszi kereskedőit, hogy az ügyvel kapcsolatos sérelmeik előadása és az ügynek közmegegyezéssel való lehető legjobb elintézése érdekében az értekezleten minél nagyobb számban megjelenjenek. A kereskedők minél nagyobb számban való megjelenését ismételtén kéri a Debreceni Kereskedő Társulat elnöksége.

A város képvisellete a kollégiumi gazdasági tanácsban. — A református egyházkerület közgyűlése Debreczen várossal egyetértésben felére csökkentette le a kollégiumi gazdasági tanács létszámát. A város eddig két taggal, ez időszereint dr. Magoss Györggyel és Acél Gézával képviseltette magát a tanácsban. A csökkentés következtében egy tagsági hely jutott a városnak, melyet minden valószínűség szerint dr. Magoss Györggyel töltenek be.

Révész Imre előadása. A Kálvinisták Templomegyesülete november 7-én délután 6 órakor szakosztályi ülést tart a kollégium dísztermében dr. Révész Imre tart előadást az egyházfegyelemről. Belépti díj nincs.

Ref. lelkesértekezlet és harangavató. Furtán, debreceniek részvételével. Furtán nov. 1-én Biharvármegye lelkeszései Kiss Antal berettyóújfalui lelkes elnökletével lelkesértekezletet tartottak. Az értekezleten Megyericsy Béla id. Viktor János és dr. Karácsony Sándor tartottak előadást. Délután harangavató volt, melynek aktusánál Lévai Mihály esperes imádkozott. A másnapi, vasárnap esti istentiszteleten dr. Erdős Károly imádkozott, Megyericsy Béla pedig prédikált. Délben társasbéd, délután presbitéri gyűlés, este pedig templomi vallásos estély volt, melyen közreműködtek Bán István, dr. Erdős Károly, Uray Sándor, Lelleösy Árpád, Sarkady Nagy József és Molnár Vincze lelkesek.

Balázs Árpád nov. 14-iki nótastélya a Bika dísztermében a debreczeni közönség felejthetetlen élménye lesz. Jegyek iránt óriási az érdeklődés Méliusznál.

Megnyílik a Népkönyha. A város által felállított Népkönyha évek óta áldásos tevékenységet fejt ki a szükség téli hónapokban, mikor a szegények százait juttatja meleg ételhez. A városi tanács elhatározta hogy december elsejével újra megnyitja a Népkönyhát.

Hatósági teletszemle. Dr. Vass Károly városi tanácsos az iparhatóság ill. előjáróság vezetőjének felügyelete mellett hatósági teletszemlét tartott a Pásti utca 8. szám alatt levő újonnan épült Belvárosi gőz- és kádfürdőben. A bizottság az itt tapasztalt rend és tisztaságot minden tekintetben kielégítőnek találta.

Pompás az italom,
ízes az ételém,
Mivel törzsvendégilóm
az Albert-étterem.

A város fel akarja emelni a hortobágyi halastavak bérletét.

A város és a társaság között lefolytatott tárgyalások eddig nem vezettek eredményre.

A hortobágyi haltenyésztő részvénytársaság szerződése, melyet a halastavak bérlete felől a várossal kötött, úgy szól, hogy az 1911-ben megállapított évi bérösszeg fejében a társaság 1941-ig zavartalanul benne maradhat a bérletben. A bérösszeg, a korona elértéktelenedése miatt

ma már nem fedi a szerződés megkötésekor megállapított értéket,

ami arra indította a várost, hogy a bérösszeg felemelésére tárgyalásokat indítson meg a társasággal. A tárgyaláson a város részéről dr. Magoss

György polgármester és Zöld József tanácsnok, a társaság részéről pedig Dobránszky Béla igazgató vett részt.

A hosszan tartó tárgyalás azonban nem vezetett eredményre, amennyiben a város kívánságával szemben Dobránszky Béla nem adhatott határozott ígéretet, illetőleg végleges választ a részvénytársaság igazgatóságának megkérdése nélkül. Valószínű azonban, hogy nemskára létrejön a megállapodás a Haltenyésztő Rt. mai viszonyoknak megfelelő bért fog fizetni a városnak a hortobágyi halastavakért.

A kollégiumi kántus 40 tagja is szerepel Oláh Gábor szindarabjában.

A próbák megkezdődtek Oláh Gábor „Jött éve csodáknak” című eredeti 4 felvonásos szindarabjából, a melynek bemutatója 17-én lesz. — A szereposztásról vasárnapi számunkban részletesen beszámoltunk és megintuk, hogy már a próbákat megkezdték és összesen 15 próbát rendeznek.

A szindarab impozáns lesz és látványosan népes, hiszen majdnem az egész társulat szerepelni fog. Kiosztott szerep 31 van, ezenkívül a kollégiumi kántus 40 tagja is hozzájárul a színpad megtöltéséhez. A kántus az éneket énekel és az élőképben játszik nagyobb szerepet. Az énekeket egyrészt Bárdonyi és Krompachi másrészt Kóbor Irén és Gyöngyösi Mária fogja énekelni. Halasi Mariska mondja el a prólógot, Petőfiéket „A magyar politikuskokhoz” című verséből 4 szakaszt.

A „Jött éve csodáknak” ilyen fel-

vázolása után megállapíthatjuk hogy komoly feladat elé állítja nemcsak a rendezőt, de a szereplőket is. A készülő eredeti díszletek között legérdekesebb lesz a Hatvan-utcai temetőben levő Csokonai-obeliszksz másolata és a hatalmas kötetű Csokonai verses könyv, amibe elvárásolja az ördögös Hatvani diák (Rolkó) a szűzes farsangi dómát, Dorottyát (Halasiné).

Eddig tehát minden rendben. A 16 napig tartó próbához Oláh Gábor konzekvensen ragaszkodott és ki is hárcolta a direktortól, aki ezt sokalta. Na de Kardoss Géza gavallér ember. Nemcsak színészi idejét, de talán mindenét odaadná Oláh Gábornak, akit értéke szerint vesz.

Már el is készült a műsortervezet is. — A premier 17-én este lesz és a „Jött éve csodáknak” egy egész héten keresztül műsorra van tűzve.

Rubinstein Erna debreczeni hangversenye miatt lemondta a bukaresti koncertet.

Debreczenben ma hangversenyez.

Ma, folyó évi november hó 5-én, szerdán este 8 órakor lesz Rubinstein Erna hangversenye az Arany Bika díszteremben. A műsorra a Beethoveni „A Frühlings szonátát” fogja játszani, — Bach-Hubay szonátát, Mendelssohntól egy hegedűversenyt, Chopin Sarasate Nocturnjét, Tor-Aulintól a Gavotte et Musetteet, Hubaytól a Fonóban-t. Ma újabb híreket kaptunk a művészről a nagy sikereiről.

Rubinstein Erna az idén kereste fel első ízben a nagyobb vidéki városokat, volt Szegeden, Győrben, hol óriási sikerrel koncertezett. Mindkét helyen zsufolásig megtöltötte a hangversenytermet a közönség és szűnni nem akaró ovációval ünnepelte. Legutóbb Nagyváradon játszott a Sas szálló nagytermében. A hangverseny teremben, amely 1400 embert képes befogadni, 2000 ember tolongott. A hangverseny után virágcsokrokkal árasztották el.

Nagyváradról Kolosvárra kellett volna utaznia s innen Bukarestbe, hogy a királyi pár előtt játszon, e hangversenyeket azonban,

miután november 5-én szerdán Debreczenben, nálunk, 8-án pedig Budapestén kell hangversenyeznie, le kellett mondania.

November 10-én már Spanyolországba indul. Mai hangversenyére jegyek még korlátozott számban kaphatók a Méliusznál. Békés Lajos és Szántó Mór irak üzletében.

A rendezőség a következőket közli: Miután a hangverseny megkezdésekor a terem összes ajtóit bezáratnak, felkératik a nagyérdemű közönség, hogy helyét a rendezés idejében foglalja el, mert elkésztettek nem lesz módunkban szünetig beengedni a hangversenyterembe.

A mai napon igyekeznek mindenki jegyét előre megváltani, mert az esti pénztárnál jegyek csak korlátozott számban lesznek kaphatók.

Tisztviselő nem dobálja milliójt, De Albertnél vígan mondja: mily jó itt!

Ma már mindenki tudja
 hogy legolcsóbban és legszább szöveteket
Feldheim Imre
 posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
 vásárolhat.

— Irodalmi délutánok a zsidó realgimnáziumban. A zsidó realgimnázium új tervet dolgoz meg a közeljövőben. Az igazgatóság ugyanis havonként egy irodalmi délutánt rendez, amelynek keretében tudományos előadásokkal és művészi produkciókkal fogja szórakoztatni a közönséget. Ez irodalmi délutánok a zsidó hitközség József kir. herceg-utcai dísztermében rendezik a gimnázium, egészen olcsó — 10 és 5 ezer koronás helyárak mellett. A jövődelmet az intézet könyvtárának gyarapítására fordítják. Az első ilyen irodalmi délután szombaton lesz, a hó 8-án, egynegyed 7 órai kezdettel. Dr. Kardos László Ady és a zsidó címen tart előadást, Pogány Ernő színművész pedig Ady leghíresebb verseiből fog szavalni.

— Hegyemegyi Kiss Pál nemzeti képviselő kéri annak közléstét, hogy azok, kik vele beszélnek öhajtanak, november 8-án, szombaton délelőtt 10—12 órakor keressék őt fel a Függetlenségi-körben (Csapó utca 17., emelet).

— Liptai Sándor helyettes betöltése az iparos tanácskollégiumban. A közeli napokban elhunyt Liptai Sándor iparostanonc iskolai tanár elhalálozásával a városi tanács egy nyújtott tanácskollégiumi tanárral fogja ideiglenesen betölteni a helyét addig, míg az új rendezés tanár kivétele meg nem történik.

Abonensek jutányosan felvétetnek, Tisztviselőetteremben

— Leventék figyelmébe. Felhívom a Kereskedő Ifjak Leventéi Egyesületének tagjait, hogy a Kormányzó Ur látogatása alkalmával a felvonulásban vegyenek részt. Gyűlékezés november 6-án csütörtökön reggel 7 órakor a Kereskedő Társulat udvarán. A felvonást Leventék a kabát bal hajtókáján a gomblyukba fűzve egy 3 cm. hosszú nemzeti színű szalagot tehetnek, akik még nincsenek felavatva, a szalag helyett egy zöld falevelet viselhetnek. Mindenki ünnepelő ruhába öltözködjék. Testnevelési felügyelő.

— Felmentett a tábla egy rágalmozással védett miskolci ügyvéd. Egy miskolci ügyvéd rágalmozási perrel tárgyalta tegnap a kir. táblán a Perjessy tanács. A védő szerint, dr. Havas Jenő miskolci gyakorló ügyvéd 1923-ban feljelentette Tiszka Agoston járásbírói végrehajtót, hogy valóban adatokat volt vele a végrehajtási jegyzőkönyvbe, miáltal annak hírelt megrontotta. Ezért Tiszka Agoston az ügyvédet feljelentette a miskolci törvényszéken. Az ott megtartott tárgyaláson kiderült, hogy az ügyvéd egyik ügyfele Patus Lajos nevében tette a feljelentést és ettől kapta dr. Havas az információkat. Az ügyvéd pedig nem kért felmentést az eljárásában. A miskolci törvényszék fel is mentette dr. Havast, de felabbezés folytán az ügyet a táblai tanács elé került. A tábla is helyben hagyta a miskolci törvényszék ítéletét és az ügyvédet felmentette a rágalmozás vádjáról. Az ítélet jogerős.

— Még a vasgerendákat is ellopják. A gázgyár melletti vasúti felüljáró megrongált vasoldalait most javítják ki. E végből vasgerendákat hordtak a hidhoz. Tegnap aztán, mikor a javításokhoz hozzá akartak fogni, észrevették, hogy a hidhoz lerakott vasgerendákból 12 darabot ismeretlen tettesek elloptak. Az esetet bejelentették a rendőrségnek, ahonnan nyomozást indítottak. Mindaddig azonban nem sikerült a tolvajok nyomára akadni.

Az értéktőzsdén megjavult az irányzat.

A mai tőzsde lanyhának mutatkozott és a tőzsdeidő legnagyobb részében az árfolyamok csökkentek és már mintegy 3 százalékos árvesztés mutatkozott. — Zárlat felé intervenció vásárlásokra az irányzat megjavult és a szénpapírok piacából kiindult élénkség következtében az árvesztések megtérültek. Végeredményben az árnívó tegnaphoz képest nagyjában változatlan maradt. — Koszt pénz egynegyed-ötynyelcad százalékos.

Szárd volt az utótőzsde.

A zárlat barátságos hangulata áthúzódott az utótőzsdére is. A bányapiacon a Kőszén részvényekben fejlődött ki igen nagy üzlet. A vásárló kedv azután a piac többi értékeire is áttért és amikor a tőzsde közönsége azt látta, hogy az arbitrázsörök az arbitrázsértékekben vevőként léptek fel, véleményes vásárlások s kompromisszumok kapcsolódtak be az üzletbe, amelyek hatása alatt a piac vezető értékei kivétel nélkül túlhaladták a mai legmagasabb árfolyamokat.

Két óra után a következő árfolyamok voltak felszínre: Kőszén 8080—3100, Magyar Hitel 428—400, Georgia 371—332, Cukor 2300, Ganz Danubius 2045—2060, Urikányi 815—820, Kereskedelmi bank 1050, Kistársasai 41.

Az aranykorona árfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama a hivatalos dollárkursuson átszámítva 15,339.66 papirkorona.

Zürichi zárlat.

Páris 2515, London 2356, Newyork 519, Brüsszel 2500, Milánó 2260, Hol-

landia 205, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 375, Prága 1547, Varsó 100, Budapest 68, Bolgrád 755, Bukarest 290.

Terménytőzsde.

Az irányzat ma gyenge volt, az árak azonban nem lanyhultak el ebben a mértékben, amint ahogy azt a spekuláció eleinte várta. A buza árában 2500 koronás árleszállítás történt, a rozs pedig 5000 koronával olcsóbbodott. A többi cikkek árai a nagyfokú üzlettelenség miatt teljesen változatlanok.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4400—450, egyéb 4375—4425, 78 kilós tiszavidéki 4475—4525, egyéb 4450—500, rozs 4000—4050. A többi változatlan.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról.

Egy darab	1000	1000
Dollár	75520 K	76080 K
Angolfont	342000 K	346000 K
Hollandi forint	29775 K	30030 K
Francia frank	3977 K	4007 K
Svájci frank	14580 K	14695 K
Léva	544 K	552 K
Cseh korona	2245 K	2264 K
Lira	3285 K	3320 K
Lei	425 K	433 K
Dinár	1030 K	1101 K
100n. márká	— fill.	— fill.
Lengyel márká	— fill.	— fill.
Osztrákkorona	107'90	107'90

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári maradvány 230, érkezett 360, eladatott 160, zártvásári maradvány 127, érkezett 66, eladatott 60. — Árak: könnyű 26—28, nehéz 28—30 ezer.

A debreczeni lóvásár.

A mai lóvásárban a felhajtás igen kicsi volt ellenben a kereslet nagy. Idegen kereskedők kerestek kitűnő

lovakat. — Az árak a következőképpen alakultak ki: Jó ló 8—12 millió korona, közepes ló 5—6 millió, — elány ló nem volt a vásárban.

A sertések közt is fellépett a száj és körömfájás

Tudvalevőleg a városi hatóság bezárt a szarvasmarhavasárt, mivel a város 9 állategészségügyi körzetéből keletben veszedelmes száj- és körömfájás járvány ütötte fel a fejét. Ertesüléstünk szerint a járvány lokalizálható, így lefolyása könnyebb lesz. — Más forrásból szerzett információink

szerint a járvány újabbán a sertések között is fellépett, úgy, hogy valószínűleg a sertésvásár bezárására is sor fog kerülni. A sertésjárvány s a sertésvásártér bezárásának kérdésével holnap fog az illetékes hatóság foglalkozni.

A „Gyula-szék”-től a járásbirósáig.

A Hanka-ügy tárgyalása.

Annak idején nagy port vert fel a debreceni egyetemi ifjuság körében a Hanka-ügy. Ország Gábor joghallgató súlyos vádakat emelt Hanka Tibor, a Werbőczy-bajtársi egyesület vezére ellen.

Az ügyet foglalkozott az ifjuság törvényszéke a „Gyula szék”-is, mely több napig tartó tárgyalás után Hankát megfosztotta a vezéri méltóságától és törölte a bajtársi egyesület sorából.

Erre Hanka rágalmarásért feljelentette a bír. járásbiróságot Ország Gábor, ki viszont egész sereg tanút nevezett meg állításai igazolására.

Tegnap volt a folytatódó tárgyalás a járásbiróságon Bay Adám bíró előtt. A tanúk súlyos vállomásokat tettek Ország állításainak igazolására. Az ügyben Bay járásbíró csütörtöki hozza meg az ítéletet.

Prima mosott sifon

20600—
Kalotaszegi vászon 15500—
Zsinór barchettek sötét és világos . . . 34500—

Cérna ing, seferek di-

vat minták . . . 27600—
Csipke függöny . . . 29500—
Gyapjú Tants Hami mat. . . 23500—
restán-árakban kapható az

Amerikai áruházban Csapó-utca 16.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legolcsóbb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 okt. 29-én.

Bankok:	200	400	600
Angol-magy.	46	47	47
Ang.-oszt.	208	205	200
Bosny. agr.	55	—	55
Ipárbank	—	—	—
Fabank	4	—	4
Földhitelbank	196	202	199
Hazai	120	123	122
Hermes	28	—	28
Hungária	—	—	—
Szlavon jelz.	58	60	60
Lloyd-bank	3	3	3
Magyar hitel	418	424	421
Ingatlan	202	206	202
Cseh bank	23	—	21
Forgalmi bank	37	38	38
Jelzáloghitel	70	74	73
Keresk. hitel	21	—	21
Leszámitoló	61	62	61
Általános	10	—	10
Amerikai	2	3	2
Magy.-nem. b.	23	24	23
Olaszbank	20	—	20
Közp. jelz.	22	—	22
Városi bank	7	8	7
Mercur	8	9	9
Nemzeti	23	24	24
Osztrák hitel	160	164	160
Keresk. bank	1030	1045	1040
Verkehrs.	—	—	50
Wiener B.	—	—	120
Atlantica	17	19	17

Pesti Vikt.	216	224	224
Transdan	53	—	58
Bányák és téglagyárak:			
Kátrány	—	—	—
Bauxit	—	—	—
Bauxit-trust	285	290	288
Beocsini	825	—	820
Borsodi	84	85	84
Lőrinci	—	—	46
Csepeli építő	13	14	13
Cement	—	—	—
Eszakmagy.	—	—	—
Szászvári	270	285	280
Kohó	330	335	335
Istvánégla	—	—	—
Köb. gőzt.	140	—	140
Drasche	155	160	155
Magnezit	1600	—	1620
Asztalt	—	—	—
Alt. Kőszénb.	2900	3060	3050
Kerámia	—	—	—
Móri szén	34	38	34
Nagybányai	118	127	125
Salgó	473	488	457
Sajókondói	—	—	—
Ujlaki	—	—	—
Unio bánya	—	—	—
Urikányi	750	825	820
Nyomdák:			
Athenaeum	86	92	90
Fővárosi	5	5	5
Franklin	65	—	65
Globus	30	31	31
Kunossy	7	—	7
Pallas	133	138	137
Pesi könyvny.	—	—	—
Révai	40	—	40
Rigler	—	—	59
Stephanum	4	4	4
Ujsgázem	8	—	8
Vasművek és gépgyárak:			
Bródi vagon	91	95	95
Coburg	—	—	—
Corvin gép	5	—	4
Csaky	11	12	11
Gazd. gép	158	—	150
Fabian	4	5	4
Fegyver	890	900	890
Fémkeresk.	23	—	22
Frankl.	110	112	110
Ganz-Dan.	1990	2015	2000
Ganz-vill.	1050	1080	1070
Kistarcsai	37	40	39
Jóffy-Wolff	—	—	65
Hofnerr	107	110	109
Kaszab	33	37	36
Kissling	11	—	11

Kühne	32	33	33
Láng	80	81	80
Lipták	19	20	19
MAG	20	21	21
Magyar acél	150	—	150
Belga fém	147	—	140
Mérleggyár	18	—	18
Motorgyár	27	27	27
Olomáru	15	16	16
Chaudoir	—	—	130
Vegyipar	19	20	20
Vagongyár	49	50	49
Palágyi	—	8	8
Rex hajó	—	5	5
Rima	121	126	121
Roessemann	58	59	58
Rothmüller	6	7	6
Schlick	42	43	43
Schuller	—	—	36
Teudloif	55	60	58
Unitas-autó	62	—	61
Vulkán	62	—	61
Wörner	20	—	19
Mechanikai	—	—	—
Cukorgyárak:			
Délcukor	460	—	490
Horv. cukor	—	—	—
Magyar cukor	2125	2295	2250
Georgia	316	328	324
Mezőhegyesi	150	154	154
Stummer	2025	2175	2125
Élelmiszervállalatok:			
Czinner	70	74	71
Fructus	—	—	—
Halte-élesztő	—	—	—
Halkeresk	20	21	20
Szalámi	—	—	—
Ocean	19	—	19
Páspáki	24	—	24
Tokaji	—	—	31
Villányi	—	—	—
Cáz- és villamosság			
vállalatok:			
Alt. gázizzó	13	—	13
Légszusz	—	—	—
Izzó	705	720	705
Just-izzó	2	2	2
Auer	925	—	945
Phöbus	60	63	61
Vasmegyei	—	—	—
Lámpa	—	—	—
Olajművek:			
Marosv.	100	103	100
Olaj	60	61	60

Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	2	2	2
Baróti	2	2	2
Részvénytör.	285	295	295
Temesi szesz	180	190	190
Fővárosi sör	35	—	35
Gschwindt	185	190	187
Györi szesz	—	—	—
Keglevich	—	—	—
Királyvár	67	73	73
Polgári sör	500	525	500
Krausz szesz	50	53	51
Pannónia sör	—	17	17
Temesi sör	—	—	—
Szállodák és gyógyfürdők			
Hungária	—	—	—
Royal	—	—	—
Égisz	38	39	38
Liget-szán.	17	18	17
Schwartz	77	80	75
Luxácsház	10	—	10
Textilipari vállalatok:			
Wernst. textil	—	—	—
Gyapjamosó	35	36	35
Szővőárító	—	21	21
Goldberger	188	209	205
Gyón textil	—	—	34
Juta	—	150	150
Karlton	108	114	114
Keader	53	—	52
Pamut	220	230	228
Szegedi kend.	—	350	350
Unio textil	7	8	7
Jaquard	—	—	—
Vegyipari vállalatok:			
Chinoia	7	7	7
Danica	79	85	82
Diana	8	—	8
Spodium	118	122	122
Flóra	61	63	62
Hang. mlt.	90	92	90
Kelut-Mur.	—	35	35
Klein szappan	4	4	4
Klotild	43	—	43
Szikra	35	37	36
Török	—	25	25
Wander	—	18	18
Szenkény	5	5	5
Labor	—	—	—
Különb. vállalatok:			
Bardi	16	—	16
Béni	50	51	50
Brassói	360	470	365
Corvin-film	—	8	7
Dorogi	16	—	15

Dunánt. sert.	42	45	45
Papir	36	—	36
Felten	—	760	760
Györi bór	—	—	—
Hangya	17	18	17
Kábel	—	—	—
Királyautó	2	2	2
Óstermező	177	180	182
Gummi	232	243	240
Német mozog.	140	143	142
Vasútforg.	—	160	160
Inter. exim	22	22	22
Star	46	—	40
Telefon	195	112	110
Turul cipő	—	—	—
Unio	45	50	48
Szolnoki	—	4	4
Pálfaival	1		

